Ročník 1925.

Sbírka zákonů a nařízení
státu československého.

Částka 40. Vydána dne 9. května 1925.

Obsah: (96. a 97.) 96. Zákon o vzájemných poměrech náboženských vyznání. — 97. Vyhláška o přístupu republiky Československé k mezinárodní úmluvě o ochraně podmořských kabelů.

96.

Zákon ze dne 23. dubna 1925 o vzájemných poměrech náboženských vyznání.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O náboženském vyznání.

§ 1.

(1) Děti v manželství zrozené nebo jim na roveň postavené, jsou-li oba rodiče téhož vyznání, následují ve vyznání své rodiče. Není-li tomu tak, následují děti mužského pohlaví otce, děti ženského pohlaví matku. Manželé mohou však smlouvou stanoviti, že tomu má býti opačně, nebo určiti, kterému vyznání děti mají příslušeti. Vyznání dětí nemanželských řídí se podle matky. Jsou-li rodiče neznámi, rozhodne o náboženském vyznání dítěte, kdo má právo dítě vychovávati.

(2) Předchozí ustanovení neplatí, určí-li osoby k tomu oprávněné dítěti do 14 dnů po jeho narození jiné náboženské vyznání. Oprávněni k tomu jsou: u dětí manželských oba rodiče souhlasně, u dětí nemanželských matka, u dětí osiřelých ten z rodičů, který žije, zemřeli-li oba, zákonný zástupce dítěte. Určení toto stane se přihláškou k zápisu do matriky narozených.

(3) Reversy o vyznání dětí dané komukoliv jsou bezúčinné.

§ 2.

Kdo má podle předchozího ustanovení právo určiti vyznání dítěte, jest oprávněn vyznání toto způsobem v §u 6 upraveným potud měniti, dokud dítě samo nenabylo práva o svém vyznání rozhodovati (§ 4).

§ 3.

(1) Rodiče a poručníci, jakož i orgány církví a náboženských společností jsou zodpovědni za přesné dodržování předchozích předpisů.

(2) Pro porušení jich přísluší nejbližším příbuzným, jakož i představeným církví a náboženských společností právo, dovolávati se pomoci úřadů, které mají věc vyšetřiti a učiniti opatření podle zákona.

§ 4.

Po dokonaném 16. roce svého věku jest oprávněn každý svobodně a samostatně rozhodovati o svém náboženském vyznání.

§ 5.

(1) Změnou náboženského vyznání zanikají veškerá společnostní práva opuštěné církve nebo náboženské společnosti vůči vystoupivšímu stejně jako nároky jeho vůči ní.

(2) Týž jest pouze povinen plniti opuštěné církvi nebo náboženské společnosti náboženské závazky splatné do dne výstupu.

§ 6.

(1) Aby vystoupení z církve bylo po zákonu účinné, je nutno, aby vystupující nebo podle §§ 1, 2 oprávněný ústně nebo písemně oznámil je okresnímu politickému (slúžnovskému, městskému notářskému) úřadu místa svého bydliště nebo, nemá-li v obvodu platnosti tohoto zákona svého bydliště, jmenovanému úřadu své obce domovské. Písemné oznámení o vystoupení několika osob smí býti učiněno jen za členy téže rodiny.

(2) Právní účinky vystoupení z církve nastávají dnem tohoto oznámení. Úřad v prvním odstavci uvedený vydá do jednoho měsíce podateli písemné vyřízení a zároveň zpraví o tom představeného nebo duchovního správce opuštěné církve.

(3) Vstup do nově zvolené církve oznámí vstupující představenému nebo duchovnímu správci této církve.

O výkonu bohoslužby a duchovní správy.

§ 7.

(1) Orgány nebo příslušníci církve nebo náboženské společnosti nesmějí vykonati náboženský úkon ani úkon duchovní správy vůči příslušníkům jiné církve nebo náboženské společnosti, o nějž nebyli oprávněnými k tomu osobami požádáni.

(2) Výjimka přípustna jest jen v těch jednotlivých případech, když příslušní duchovní správci nebo zřízenci jiné náboženské společnosti požádali o provedení úkonu jim příslušejícího nebo když statut a předpisy téže dovolují provedení úkonu.

(3) Mimo tyto případy jest dotyčný úkon právně bezúčinný, a jest povinností úřadů, aby na žádost postižených osob soukromých nebo náboženské společnosti poskytly přiměřenou pomoc.

O příspěvcích a plněních.

§ 8.

(1) Příslušníci církve nebo náboženské společnosti smějí býti donucováni k peněžitým a naturálním příspěvkům nebo k poskytování prací pro kultové a dobročinné účely ve prospěch jiné církve nebo náboženské společnosti jen tehdy, jsou-li k tomu vázáni věcným patronátem, nebo spočívá-li povinnost k těmto příspěvkům na soukromoprávních důvodech listinami prokazatelných nebo je-li knihovně zajištěna.

(2) Žádný duchovní nesmí od příslušníka druhé církve nebo náboženské společnosti žádati taxy, poplatky štolové a pod., leč za úkony skutečně vykonané k jich žádosti, a to jen v téže výměře, jako je oprávněn žádati od příslušníků své církve nebo náboženské společnosti.

§ 9.

Veškeré, podle ustanovení §u 8 nezaložené nároky duchovních, kostelníků, varhaníků a zpěváků, dále kultových a dobročinných ústavů některé církve nebo náboženské společnosti na příspěvky a plnění pro kultové a dobročinné účely se strany příslušníků jiné církve nebo náboženské společnosti, jest pokládati za zaniklé.

O pohřbívání.

§ 10.

(1) Nikdo nesmí brániti slušnému pohřbení na hřbitově, ani je zakazovati, ani rušiti. Slušným pohřbením rozumí se výkon pohřebních obřadů a projevů, jakož i pohřbení v rodinném hrobě nebo ve zvláštním oddělení pro souvěrce zemřelého zřízeném se souhlasem politického úřadu (administrativní vrchnosti) I. stolice nebo, není-li takového oddělení, v běžné řadě hrobů. Totéž platí o náhrobcích, pomnících a jinakých zařízeních památce zemřelého sloužících. Obřady, projevy, náhrobky a pomníky nesmějí obsahovati urážky náboženské obce (společnosti), jíž hřbitov patří.

(2) Duchovní správci nebo jiní představitelé náboženské obce (společnosti, spolku) smějí odepříti pohřbení mrtvoly zemřelého, jenž nebyl jejím příslušníkem, na svém hřbitově jen, je-li v obvodu místní obce, kde smrt nastala nebo mrtvola byla nalezena, hřbitov obecní nebo hřbitov pro příslušníky církve nebo náboženské společnosti, jíž zemřelý patřil. Pohřbení v rodinném hrobě nesmějí však ani v těchto případech odepříti.

(3) Je-li v politické obci několik cizích náboženských hřbitovů, ale žádný obecní, pohřbí se zemřelý na hřbitově podle přání toho, kdo objednává pohřeb.

(4) Kdo jedná proti ustanovením odst. 1. až 3. tohoto paragrafu, budiž potrestán politickým (policejním) úřadem první stolice (administrativní policejní vrchností) pokutou do 1000 Kč, za přitěžujících okolností však pokutou do 4000 Kč nebo vězením (uzamčením) do 14 dnů. Nedobytná pokuta budiž proměněna v přiměřené vězení (uzamčení) do 14 dnů.

O nedělích a svátcích.

§ 11.

(1) Nikdo nemůže býti nucen, aby upustil od práce ve dnech svátečních a slavnostních cizí církve nebo náboženské společnosti.

(2) V neděli budiž však po čas bohoslužby zastavena všechna veřejná práce, není-li naléhavě nutna.

(3) Dále budiž o svátcích kterékoliv církve nebo náboženské společnosti za hlavních bohoslužeb zanecháno v blízkosti kostela všeho, co by mohlo rušiti nebo překážeti náboženské slavnosti.

(4) Totéž platí při obvyklých slavnostních průvodech náboženských na veřejných místech, kudy průvod se ubírá.

§ 12.

Žádnou náboženskou obec nelze nutiti, aby se zdržela zvonění ve dny, kdy nemá se zvoniti podle předpisů jiné církve nebo náboženské společnosti.

§ 13.

Ve školách, do kterých chodí příslušníci různých církví nebo náboženských společností, rozděleno budiž pokud možno vyučování tak, aby i náboženská menšina mohla své náboženské povinnosti vykonávati.

§ 14.

Příslušníci vojska a chovanci veřejných státních ústavů (vychovatelen, ústavů pro slepé, nalezinců, léčeben, opatroven atd.) mohou, pokud toho státní správa sama nezařídí, žádati od svých náboženských společností, aby se jim dostalo náboženského vyučování, pokud se týče náboženských úkonů od duchovních jejich vyznání, nesmí to však býti na úkor vojenských předpisů a zařízení nebo ustanovení domácích řádů ústavů.

Společná ustanovení.

§ 15.

(1) Náboženským vyznáním podle tohoto zákona rozumí se i stav „bezvyznání".

(2) Co ustanoveno jest v tomto zákoně pro církve a náboženské společnosti a jejich příslušníky, platí i pro osoby bez vyznání a jejich spolky.

§ 16.

Podání úřadům, protokoly, přílohy těchto podání a protokolů, jakož i opravné prostředky řádné a mimořádné, jež se činí na podkladě tohoto zákona, jsou prosty kolků, a státních poplatků a dávek.

Závěrečná ustanovení.

§ 17.

Pokud ku provedení tohoto zákona bude nutno měniti nebo doplniti posavadní předpisy matriční, vydá vláda nové předpisy nařízením.

§ 18.

(1) Ustanovení posavadních zákonův a nařízení, vydaná na kterémkoli základě a v jakékoli formě, jež odporují těmto předpisům, ani opačné zvyklosti, i když zde nebyly výslovně zrušeny, nesmějí býti již uplatňovány.

(2) To platí zvláště také o náboženské výchově dětí nalézajících se ve veřejné péči.

(3) Zvláště se zrušují:

1. zákon ze dne 25. května 1868, čís. 49 ř. z., jímž upravují se interkonfesní poměry státních občanů,

2. zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 277 Sb. z. a n., kterým se mění některá ustanovení zák. č. 49/1868 ř. z.,

3. §§ 1 až 8, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21 a 22 zák. čl. LIII/1868 o reciprocitě zákonem uznaných křesťanských náboženských společností,

4. zák. čl. XXXII/1894 o náboženství dětí,

5. §§ 5, 22 až 30, 32, 33 zák. čl. XLIII/1895 o svobodném výkonu náboženství,

6. § 87 zák. čl. XXXIII/1894 o státních matrikách,

7. § 54 zák. čl. XL/1879.

(4) Dále škrtají se v odst. 1. bodu 3. §u 9 zák. čl. XXXVI/1904 slova: „náboženstvo v smysle §u 87 zák. čl. XXXIII/1894".

(5) Odst. 1. §u 21 zák. čl. XLIII/1895 zní takto:

„Účinnost ustanovení §u 20 zák. čl. LIII/1868 vztahuje se též na zákonem uznané náboženské společnosti."

§ 19.

(1) Zákon tento platí pro celé území Československé republiky, v Podkarpatské Rusi však jen, dokud zákon jejího sněmu v mezích jeho působnosti jinak neustanoví.

(2) Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 20.

Provésti tento zákon ukládá se všem členům vlády.

T. G. Masaryk v. r.
Stříbrný v. r.

Dr. **Franke** v. r.	**Novák** v. r.
Malypetr v. r.	Dr. **Kállay** v. r.
Dr. **Beneš** v. r.	**Udržal** v. r.
Srba v. r.	Dr. **Hodža** v. r.
Bečka v. r.	Dr. **Winter** v. r.

Dr. **Markovič** v. r.
Šrámek v. r.,
též za ministra Dra Dolanského.

97.

Vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 24. dubna 1925

o přístupu republiky Československé k mezinárodní úmluvě o ochraně podmořských kabelů.

Přístupní listinou, podepsanou presidentem republiky dne 10. ledna 1925, přistoupila republika Československá k mezinárodní úmluvě o ochraně podmořských kabelů, sjednané v Paříži dne 14. března 1884, s dodatečným článkem z téhož dne, k ní patřící deklaraci, podepsané v Paříži dne 1. prosince 1886 a za Německo dne 23. března 1887, a jejímu závěrečnému protokolu, danému v Paříži dne 7. července 1887.

Přístupní listina byla podle čl. 14. úmluvy uložena v archivu vlády republiky Francouzské dne 29. ledna 1925.

Vyhlašuje se s tím, že zmíněné mezinárodní akty byly uveřejněny v říšském zákoníku pro království a země na říšské radě zastoupené pod č. 40 z roku 1888 a jako čl. X. a XI. uherských zákonů z r. 1888. Zmíněnými mezinárodními akty jsou vázány nyní všechny státy signatární mimo Kolumbii a Persii. Přistoupily: Japonsko (12. dubna 1884) a Tunis (25. června 1889). Dodatečnou notifikací byla závaznost úmluvy rozšířena na všechny bývalé kolonie (nynější dominia) britské, vyjmenované v dodatečném článku úmluvy. Totéž stalo se dodatečnou notifikací i pro kolonie holandské.

Dr. **Beneš** v. r.

Státní tiskárna v Praze.